

Stručný komentář

Zahraníční obchod – informace za duben 2009

Podle předběžných údajů se **meziměsíčně** po sezónním očištění snížil vývoz o 2,1 % a dovoz o 1,6 %. Trend vývoje ukazuje na růst vývozu o 0,3 % a pokles dovozu o 1,3 %.

Meziročně v běžných cenách klesl vývoz o 22,8 % (51,2 mld. Kč) a dovoz o 26,0 % (56,7 mld. Kč). U dovozu šlo o nejhlubší, u vývozu o druhý největší propad od vzniku České republiky. Výsledky ovlivnila vysoká srovnávací základna loňského dubna (nejvyšší měsíční obrát roku 2008), velikonoční svátky (v roce 2008 byly v březnu) a nižší počet pracovních dní (o jeden méně než v dubnu předchozího roku). V důsledku oslabení koruny vůči oběma hlavním měnám byl patrný větší pokles zahraničního obchodu v přepočtu na eura (vývoz o 27,6 %, dovoz o 30,7 %) a zvláště na dolary (vývoz o 39,4 %, dovoz o 41,9 %).

Obchodní bilance vykázala přebytek 12,0 mld. Kč, který byl meziročně o 5,6 mld. vyšší. K přírůstku kladného salda nejvíce přispěl pokles deficitu bilance obchodu s minerálními palivy o 4,1 mld. Kč. Přechodem z pasiva 0,6 mld. Kč do aktiva 2,6 mld. Kč se zlepšila bilance obchodu s polotovary a materiály (o 3,2 mld. Kč), snížil se schodek obchodu s chemickými výrobky o 1,8 mld. Kč a v obchodě se surovinami vzrostl přebytek o 0,8 mld. Kč. Celkovou bilanci nepříznivě ovlivnil pokles kladného salda v obchodě se stroji a dopravními prostředky o 2,2 mld. Kč, průmyslovým spotřebním zbožím o 1,0 mld. Kč a nápoji a tabákem o 0,4 mld. Kč. Schodek v obchodě s potravinami a živými zvířaty se prohloubil o 0,7 mld. Kč.

Obchod se stroji a dopravními prostředky zaznamenal pokles vývozu o 23,0 % (27,9 mld. Kč) a dovozu o 27,8 % (25,7 mld. Kč). Snížil se především vývoz a dovoz silničních vozidel (o 7,3 mld. Kč a 6,6 mld. Kč), elektrických zařízení, přístrojů a spotřebičů (o 6,6 mld. Kč a 4,9 mld. Kč) a strojů a zařízení všeobecně užívaných v průmyslu (o 5,4 mld. Kč a 3,6 mld. Kč). Důvodem poklesu dovozu minerálních paliv klesl o 28,7 % (5,6 mld. Kč). Ropy bylo dovezeno hodnotově o 24,7 % méně, naturálně o 23,7 % více. Důvodem poklesu dovozu zemního plynu klesl v hodnotovém vyjádření o 23,6 %, v naturálním se zvýšil o 34,0 %.

Se státy EU byla bilance aktivní 38,4 mld. Kč (přebytek se meziročně snížil o 1,7 mld. Kč), s nečlenskými státy EU pasivní 26,4 mld. Kč (deficit klesl o 7,3 mld. Kč). Kladné saldo se zvýšilo v obchodě s Německem o 7,8 mld. Kč, Francií a Nizozemskem (shodně o 0,5 mld. Kč). Přechodem z pasiva do aktiva se zlepšila bilance obchodu s Tureckem o 1,8 mld. Kč a deficit se snížil v obchodě s Ruskem o 3,2 mld. Kč, Japonskem o 1,9 mld. Kč, Čínou o 1,7 mld. Kč a Tchaj-wanem o 0,6 mld. Kč. Přebytek klesl v obchodě se Slovenskem o 3,1 mld. Kč, Švédskem o 1,1 mld. Kč, Španělskem a Rumunskem (shodně o 0,8 mld. Kč) a Itálií o 0,5 mld. Kč. Přechodem z aktiva do pasiva se zhoršila bilance obchodu s Polskem o 2,7 mld. Kč a schodek se prohloubil v obchodě se Spojenými státy o 0,5 mld. Kč.

Za **posledních dvanáct měsíců** se v porovnání s předchozími dvanácti měsíci snížil vývoz o 10,0 % a dovoz o 9,9 %. Obchodní bilance dosáhla aktiva 74,3 mld. Kč, které bylo o 11,1 mld. Kč nižší. Nepříznivě se v bilanci promítl pokles přebytku v obchodě se stroji a dopravními prostředky o 15,3 mld. Kč, průmyslovým spotřebním zbožím o 14,8 mld. Kč, a surovinami o 0,6 mld. Kč a vzestup deficitu v obchodě s minerálními palivy o 14,7 mld. Kč a potravinami a živými zvířaty o 2,3 mld. Kč. Opačně působil růst kladného salda v obchodě s polotovary a materiály o 21,6 mld. Kč a nápoji a tabákem o 1,8 mld. Kč a pokles deficitu v obchodě s chemickými výrobky o 14,8 mld. Kč.

Z teritoriálního hlediska byl přebytek obchodní bilance se státy EU vyšší o 33,5 mld. Kč, s nečlenskými státy EU se schodek obchodu zvýšil o 44,6 mld. Kč. Kladné saldo vzrostlo v obchodě s Německem o 57,3 mld. Kč, Nizozemskem o 16,2 mld. Kč, Rakouskem o 3,8 mld. Kč a Francií o 3,7 mld. Kč. Deficit klesl v obchodě s Japonskem o 6,7 mld. Kč a Tchaj-wanem o 4,7 mld. Kč. Záporné saldo naopak vzrostlo v obchodě s Čínou o 15,3 mld. Kč, Ruskem o 13,2 mld. Kč a Spojenými státy o 3,4 mld. Kč. Přechodem z aktiva do pasiva se zhoršila bilance s Norskem o 13,4 mld. Kč. Přebytek bilance se snížil v obchodě se Španělskem o 11,3 mld. Kč, Belgií o 8,2 mld. Kč, Itálií o 6,8 mld. Kč, Rumunskem o 6,7 mld. Kč, Spojeným královstvím o 4,8 mld. Kč a Slovenskem o 2,1 mld. Kč.

V **lednu až dubnu** klesl vývoz o 19,8 % a dovoz o 21,6 %. Přebytek obchodní bilance dosáhl 47,3 mld. Kč a byl tak meziročně o 6,9 mld. Kč vyšší.

ČSÚ provedl pravidelné čtvrtletní zpřesnění údajů. Podle zpřesněných dat se přebytek obchodní bilance za **rok 2008** snížil o 1,3 mld. Kč na 67,5 mld. Kč a aktivní saldo za **první čtvrtletí 2009** kleslo o 0,2 mld. Kč na 35,3 mld. Kč.

Podle zdrojů ČSÚ byly získány údaje u odeslání od 97,9 % a u přijetí od 98,5 % firem, které měly zpravodajskou povinnost v rámci systému Intrastat.

Údaje za firmy, osvobozené od zpravodajské povinnosti v souladu s novelizací vyhlášky č. 201/2005 Sb., a za firmy, které nespĺnily zpravodajskou povinnost, byly dopočteny. Dopočtové metody vycházejí z údajů o realizaci obchodu firem v minulém období a údajů vykázaných v přiznáních k dani z přidané hodnoty.